

Elevplaner i folkeskolen

Overensstemmelse mellem lov og praksis

Professionsbachelor på Læreruddannelsen
University College Lillebælt - Jelling

Louise Hardy Thomsen
21309085
Matematik

Vejledere:
Mie Engelbert Jensen
Over Krog Eskildsen

3. april 2013
Anslag: 71.874

Elevplaner i Folkeskolen
Professionsbachelor

University College Lillebælt
Jelling

Louise Hardy Thomsen
21309085

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Problemformulering.....	3
Metodeafsnit.....	3
Teoriafklaring	4
Evaluering.....	4
Niels Egelunds evalueringsbegreber	5
Hverdagsevaluering	7
Elevplaner.....	7
Elevplansskabeloner	8
Elevernes alsidige udvikling	10
Evaluering i matematikundervisningen	11
Hvad siger loven?	11
Om evaluering i folkeskolen.....	12
Om elevplaner i folkeskolen	13
Arbejdet med elevplaner	15
Resultaterne	15
Erfaringer fra en praktikskole	23
Sammenhæng med folkeskoleloven.....	25
Team møde	26
Sammenhæng med folkeskoleloven.....	28
Skriftlige interviews.....	31
Elevplanerne i praksis	34
Diskussion.....	37
Hvad er den gode elevplan?	37
Konklusion.....	42
Perspektivering	43
Litteraturliste	45

Indledning

I maj 2004 udgav OECD¹ en rapport omhandlende kvaliteten af og ligheden i resultater af skolegang i grundskolen i Danmark. Formålet med rapporten var at undersøge, hvorfor danske skoleelever scorede et lavt resultat i PISA-undersøgelserne i 2000. Rapporten konkluderede, at den danske folkeskole mangler en evalueringskultur. Dette betyder, at skolerne nu bliver pålagt fra ministeriel og kommunal side, at styrke evalueringskulturen imellem både lærere og pædagoger.

Det er en svær opgave at udvikle evalueringskulturen. Det giver store udfordringer indenfor både organisering, udvikling og forandring, som hertil indeholder store komplekse faktorer og dilemmaer, som hver enkel skole skal løse. At udvikle og styrke evalueringskulturen er både tidskrævende og forudsætter at alle deltager aktivt, for at evalueringen får mening, da evaluering handler om mere end bare kendskab til evalueringsværktøjer og metoder, som fx hverdagsevaluering. Med det øgede fokus på evaluering er der kommet et øget fokus på målsætning. Før i tiden var målsætningen i lærerens årsplanlægning ofte indforstået, men nu skal målsætningen være tydelig og i høj prioritet i lærerens årsplan.

Folkeskolens nye opgave i form af styrkelse af evalueringskulturen har medført mange nye tiltag for lærere og elever. Lærerne skal i noget højere grad måle og veje eleverne. Elevplaner er blevet en stor del af lærerens opgaver. En elevplan er individuel for hver elev, og kan hjælpe dig som lærer, med at skabe en undervisning, som tilgodeser alle elevers enkelte behov og kompetencer.

Som kommende folkeskolelærer er det vigtigt at kunne arbejde med elevplaner og at kunne bruge dem til videre planlægning af undervisningen. Samtidig er det vigtigt at være klar over, hvad de lovmæssige krav til elevplaner er, så man kan inkludere dem bedst muligt efter deres formål. Derfor har jeg valgt at undersøge sammenhængen mellem lovkravene og brugen af elevplaner i praksis.

Igennem mine praktikperioder har jeg fået en fornemmelse af, at der er en del problemstillinger omkring brugen af elevplaner. Jeg vil derfor undersøge om der er hold i den antagelse at lovens intentioner ikke helt føres ud i praksis.

¹ Organisation for økonomisk samarbejde og udvikling

Problemformulering

Hvilken overensstemmelse er der mellem intentionerne i loven og praksis i folkeskolen i forhold til elevplaner og evaluering?

Metodeafsnit

Jeg har, ud fra problemstillingen valgt, at se på evalueringskulturen og det aktuelle fokus på styrkelse heraf. Dertil har jeg kigget på lovgivningen til evaluering og elevplaner og holdt det op imod mine undersøgelser fra praksis, for at se en eventuel sammenhæng mellem dem.

Jeg har valgt at præsentere mit data løbende i opgaven, for at skabe en løbende indsigt i problemstillingen.

For at undersøge min problemstilling har jeg set på en kvantitativ rapport fra Danmarks evalueringsinstitut, som undersøger arbejdet med elevplaner i folkeskolen. Resultaterne heraf har jeg holdt op imod lovgivningen.

Jeg har, gennem skriftlige interviews og observationer på praktikskoler, set på hvordan lærernes indstilling til og brug af elevplaner og evaluering er. Disse undersøgelser er af kvalitativ art.

De kvalitative undersøgelser er foretaget på en forholdsvis lille flok, derfor viser de ikke et generelt billede af holdningen i den danske folkeskole. Men det giver den kvantitative undersøgelser derimod, da undersøgelsen dækker over en meget større, og bredspændende flok.

Til sidst i opgaven diskuterer jeg de problemstillinger der opstår når lovkravene skal ud i praksis. Dette skal gerne give mig en indsigt i hvad man kan gøre, på henholdsvis kommunalt, skole og elevniveau, for at samarbejdet med lov og praksis bliver endnu bedre. Jeg vælger i min perspektivering, at se på hvad man kan gøre for at opnå større overensstemmelse mellem de lovmæssige krav og deres udførelse i praksis.

Teoriafklaring

Evaluering

Definition

I den danske ordbog bliver evaluering beskrevet således: *”systematisk, faglig vurdering af fx en institutions formåen eller kvaliteten af et forløb”*². Evaluering skal bruges til at se et standpunkt, se hvor eleverne ligger fagligt, eller det kan være evaluering af hele skolesystemet. Evaluering kan foregå på mange niveauer. I folkeskolen taler man specielt om tre evalueringsniveauer: elev-, skole- og systemevaluering³.

Evalueringensbegrebet og dens konflikt

Camilla Kølsen de Wit og Lise Mayland omtaler i bogen *Evalueringdidaktik*⁴ evaluering som et udfordrende begreb, da det har *”en indbygget konflikt i sig”*⁵. Den konflikt, der her bliver beskrevet, er mellem forskningsbaseret evidens⁶ og praksisbaseret evidens.

Under forskningsbaseret evidens er det politisk-administrative system, som er repræsenteret af Undervisningsministeriet, regeringen, KL og kommunerne. Dette system foretrækker, det vi kalder global evidens, dvs. viden som bygger på forskning. Denne viden bruger de til at forme folkeskolen med, i form af metoder, midler og mål som, i forskningens øjne, er bedst for alle.

Konflikten opstår ved at der, under den praksisbaserede evidens, findes det fagligt-professionelle system, som er repræsenteret af skolelederne (DS) og lærerne (DLF). De foretrækker, i modsætning til det politisk-administrative system, viden som er baseret på praktikkernes erfaringer, dvs. ekspertviden. Et begreb vi her kalder lokal evidens.

I dette tilfælde ses lærerne og skolelederne, altså den fagligt-professionelle side, som eksperterne/praktikkerne. Dette bliver et problem, når den ene side ser forskerens resultater som de mest kvalificerede, mens den anden side mener at deres ekspertviden må være at foretrække.

² Den danske ordbog

³ Ministeriet for børn og undervisning (a)

⁴ Wit (2006)

⁵ Wit (2006) s. 230

⁶ I artiklen skal ordet evidens forstås som sikker viden

De Wit og Mayland når frem til den konklusion at: *”så bliver lærerne igennem deres evalueringer nødt til at skabe interaktion mellem den globale evidens og deres egen lokale evidens, hvis de skal udvikle en praksis, der er evidensbaseret”*⁷.

For at skabe en evalueringskultur der er fyldestgørende, må man som lærer og samfund inkludere begge verdner.

Niels Egelunds evalueringsbegreber

Niels Egelunds opfattelse af evaluering handler om, hvordan det samlede system virker. Han bruger fire begreber til at beskrive hvad evaluering omhandler:

Test: Er et værktøj til systematisk at måle en egenskab i forhold til et bestemt gennemsnit. Altså hvordan eleven klarer sig i forhold til gennemsnittet.

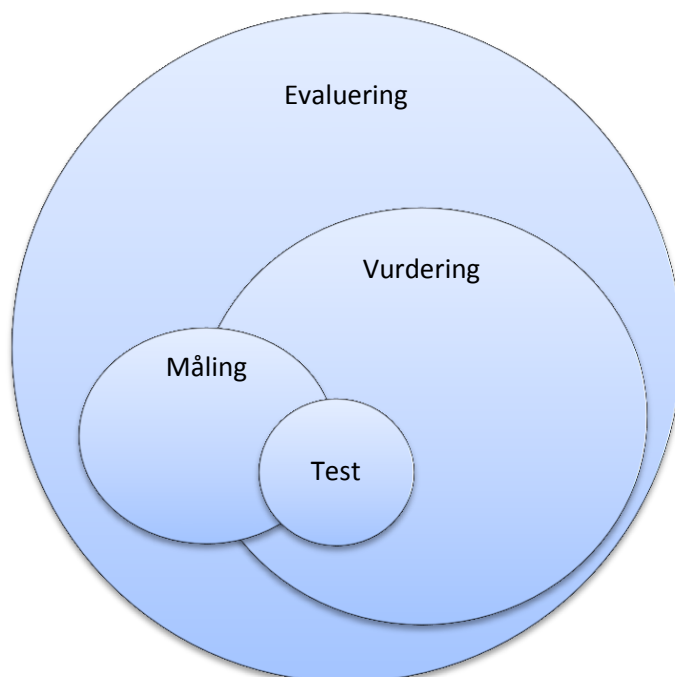
Måling: Er en bredere form for testning hvor man kigger på, hvor eleven ligger i forhold til et bestemt mål som er angivet numerisk, fx i form af en karakter.

Vurdering: Er bredere end måling og omhandler en helhedsvurdering. Man kigger her på hvordan eleven klarer sig i helhed i forhold til et område.

Evaluering: Er det bredeste begreb og handler om hvorvidt systemet opnår de formål, der er intentioner om de skal nå. Så evaluering er det overordnede, som handler om hvordan systemet virker.

⁷ Wit (2006) s. 232

Niels Egelunds begreber i en figur ser således ud:

8

De fire begreber er afhængige af hinanden, og som figuren ovenfor illustrerer, indeholder de alle delelementer af hinanden. Test kan bruges både for at se eleven i forhold til gennemsnittet, men kan også være en del af en samlet evaluering, eller den kan bruges til at måle elevens udvikling indenfor et bestemt mål og den er med til at danne et helhedsindtryk af eleven indenfor et område. På den måde påvirker begreberne hinanden.

Evaluering af undervisningen kan have to fokuspunkter. For det første at undersøge elevens udbytte og for det andet at undersøge undervisningens tilrettelæggelse og læreproces. I debatten omkring evalueringskulturen har fokus ligget omkring elevens udbytte. Der er indført nationale tests, der er kommet større fokus på PISA-undersøgelserne og OECD-rapporten gav også indblik i elevens udbytte og læring. Man kan sige at der har været stort fokus på at undersøge hvad der er galt, men ikke hvorfor. Men for at finde ud af hvad der virker optimalt i en undervisning er det vigtigt at lægge vægt på både hvad og hvorfor. Som det blev nævnt før, så er det vigtigt at basere sine undersøgelser på både global og lokal evidens.

⁸ Wit s. 239

For at kunne bruge evalueringens resultater nyttigt, skal man både have fokus på hvad der ikke virker, og hvorfor det ikke virker. Niels Egelunds evalueringbegreber kommer til nytte i den forbindelse for netop at kunne opretholde dette fokus.

Hverdagsevaluering

Evaluering planlægges i forhold til ens undervisnings mål og hvilket fokus man har. Man har igennem planlægningen af evalueringen haft overvejelser over, hvad der skal evalueres på og hvad selve evalueringen skal bruges til, samt hvilke redskaber man finder bedst egnet.

Disse redskaber kaldes også for hverdagsevaluering. Det er den form for evaluering, som mange lærere inddrager løbende i deres undervisning.

Når man som lærer skal lave evaluering af ens undervisning og eleverne, har man på forhånd sat sig nogle mål og fokuspunkter. Hverdagsevaluering bliver brugt til at understøtte og underbygge vejledningen af eleverne og den videre planlægning af undervisningen.

Hverdagsevaluering kan både ses i form af summativ evaluering eller i formativ evaluering. Her i opgaven vil mit fokus være omkring den formative evaluering.

Man kan sige at selve evalueringen er vurderingen af, hvad eleven har lært og forstået. For at kunne vurdere dette, bruger man hverdagsevaluering.

Elevplaner

I bekendtgørelse 750 om elevplaner står der: *"En elevplan er betegnelsen for et eller flere fysiske eller elektroniske dokumenter, der udarbejdes på en folkeskole om hver elev på de nævnte klassetrin, og som opfylder de indholdsmæssige krav, der er opstillet i folkeskoleloven og i denne bekendtgørelse"*⁹.

En elevplan er en skriftlig dokumentation, som hjælper lærere, elever og forældre med at få overblik over elevens standpunkt, dvs. hvad eleven allerede kan, og man sætter igennem elevplanen mål for hvad eleven skal støttes i at kunne på senere givent tidspunkt.

⁹ Undervisningsministeriet (2009), kap. 1, § 1, stk. 2

I "Teamets arbejde med elevplaner" beskrives elevplaner i meget præcise punkter:

"Elevplanen er:

- Obligatorisk for alle elever i folkeskolen inkl. børnehaveklasse fra 1/8-2006
- Unik for hver elev
- Skriftlig
- Fysisk eller elektronisk
- Et element i skolens samlede evalueringskultur
- Udviklingsmæssigt fremadrettet
- Evalueringsmæssigt bagudrettet
- Omdrejningspunkt for den individuelle del af skole-hjem-samarbejdet"¹⁰

Det er dette billede af elevplaner, jeg har lagt mig op af i denne opgave.

Elevplanen blev indført i 2006. Det betyder at alle elever i folkeskolen nu får udviklet en individuel elevplan, som del af den løbende evaluering.

For at en elevplan bliver fyldestgørende nok, blev det før nævnt at man hertil kunne bruge forskellige evalueringsværktøjer, det der også hedder hverdagsevaluering.

Elevplansskabeloner

Der findes sikkert mange forskellige metoder på forskellige skoler, til hvordan man udformer sine elevplaner. Jeg vælger her at have fokus på disse to former, men ud over disse findes der bl.a. også en model, der bygger på afkrydsning i kategorier, fx kan/kan næsten/kan ikke.

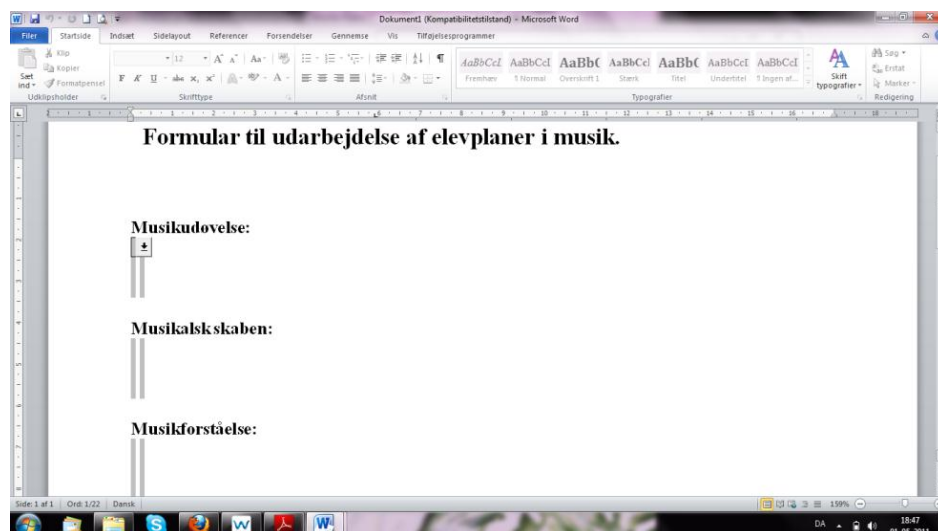
Standard elevplanskabeloner

De fleste skoler benytter sig af nogle standard skabeloner, når de skal udfylde deres elevplaner. Disse skabeloner findes der rigtig mange forskellige af. Det kan være en god ide, at bruge en skabelon, så man er sikker på at få dækket alle områder.

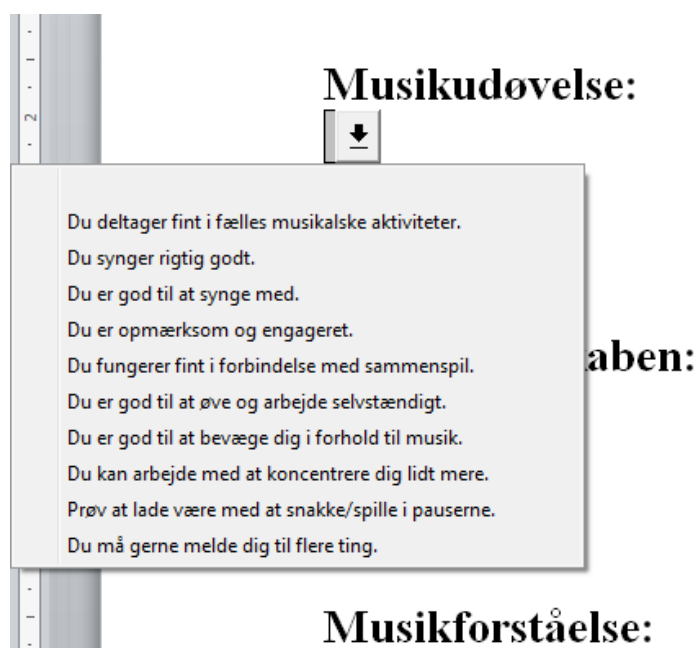
Mange af disse skabeloner har nogle standard sætning, man som lærer kan benytte sig af.

¹⁰ Tromborg, s. 25

På EMU's hjemmeside kan man hente en skabelon, som viser netop dette princip. Skabelonen omhandler faget musik. Den ser således ud:

Dette er de tre CKF'er for faget musik. Trykker man på den lille pil kommer dette billede frem:

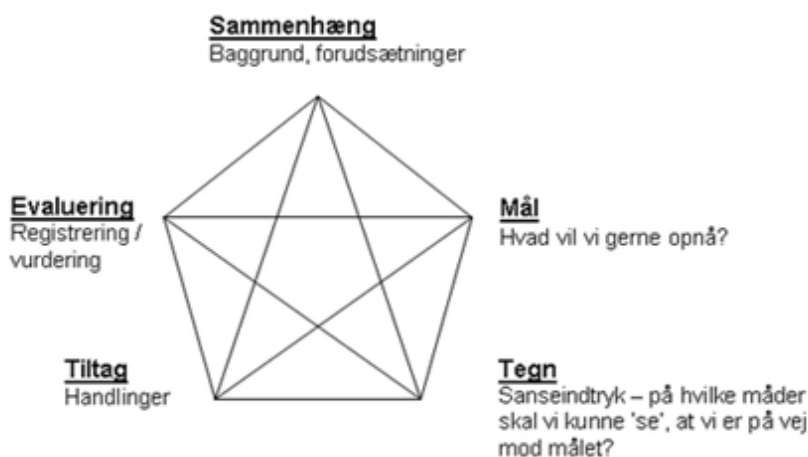

Her er så nogle sætninger man kan sætte ind, som man mener passer på elevens kompetencer i musikudøvelse. Skabelonen her er for musik, men kunne ligeså godt være for matematik, dansk osv.

Dette er en skabelon ud af mange forskellige standard skabeloner.

SMTTE-modellen

SMTTE-modellen er et værktøj som bruges til at planlægge og udvikle sine mål. Modellen kan bruges på alle skolens niveauer. Den består af fem punkter, som man springer frem og tilbage imellem. Modellen ser således ud:

11

SMTTE modellen kan bruges som skabelon til elevplaner. Dette kommer der et eksempel på senere.

Elevernes alsidige udvikling

I folkeskolens formålsparagraf står der at: "Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskab og færdigheder, der: [...] fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling"¹². Denne formålsparagraf siger noget om, hvad samfundet og loven siger om skolens opgave. Så her står det tydeligt, at skolen ikke blot skal have fokus på elevernes faglige udvikling, men også deres personlige og sociale. Skolen skal altså have fokus på hver enkelte elevs alsidige udvikling.

Formålet for elevplaner er, at de skal evaluere løbende på elevernes udbytte af undervisningen. Ifølge loven skal det dække alle aspekter af undervisningen, dvs. at evalueringen gennem elevplaner også skal følge elevernes alsidige udvikling.

¹¹ Ministeriet for børn og undervisning (c)

¹² Ministeriet for børn og undervisning (b), kap: Folkeskolens formålsparagraf

Evaluering i matematikundervisningen

Matematikfaget har ændret sig meget fra at være et produktorienteret fag, til at være et fag med langt større fokus på processen. Det ser man specielt i Fælles Mål for faget. Her er det begreber som kompetencer, emner, arbejdsmåder og matematik i anvendelse der er målene.

Denne bevidstgørelse af evalueringskulturen i Danmark har givet et stort fokus på elevers kompetencer og det er blevet tydegjort meget i matematikfaget, hvor der er stillet direkte krav til hvilke matematiske kompetencer eleverne skal tilegne sig gennem undervisningen. Det samme gælder med hensyn til hvilke arbejdsmåder eleven skal være i stand til at følge.

Ved at kigge på Fælles Mål, kan man se at det der er fokus i faget er, at eleverne lærer at bruge de værktøjer, de får i praksis og de lærer at reflektere over deres resultater. De skal lære at "snakke" matematik. Det ser man bl.a. ved at eleverne skal udvikle deres kommunikations-, tankegangs- og ræsonnementskompetencer¹³.

Matematik som fag har fået et større fokus på at eleverne kan bruge, forstå og reflektere matematisk, frem for at de kan regne matematik. Så faget er gået fra at være et produktfag til et procesfag.

Hvad siger loven?

I 2006 en ny folkeskolelov vedtaget. I denne kom der nogle markante ændringer. Disse ændringer skulle være med til at styrke evalueringskulturen og de skulle være med til at give skolerne, lærerne, eleverne og forældrene et større fokus på evaluering af elevernes udbytte af undervisningen.

I de kommende afsnit vil der blive redegjort for de lovmæssige krav, der er til henholdsvis evaluering og elevplaner i folkeskolen.

¹³ Ministeriet for børn og undervisning (e), Trinmål for faget matematik efter 3. klasse, Matematiske kompetencer

Om evaluering i folkeskolen

I folkeloven fra 2006, i paragraf 13 står det fint beskrevet hvad meningen med evalueringen skal være: *"Eleverne og forældrene, jf. § 54, skal regelmæssigt underrettes om lærernes og eventuelt skolens leders syn på elevernes udbytte af skolegangen. Forældrene skal underrettes skriftligt om resultaterne af test, jf. stk. 3"¹⁴*. Eleverne og forældre skal altså nu informeres om elevens udvikling, hvilket giver skolen og specielt lærerne en større opgave omkring den løbende evaluering.

Denne opgave står bedre beskrevet i stk. 2: *"Som led i undervisningen skal der løbende foretages evaluering af elevernes udbytte heraf, herunder elevens tilegnelse af kundskaber og færdigheder i fag og emner set i forhold til trin- og slutmål, jf. § 10"¹⁵*. Læreren har her igennem fået til opgave at følge og kunne dokumentere en udvikling hos eleven og dens standpunkt i forhold til fagets mål. Herefter står der at evalueringen skal være grundlag for vejledning af eleven og for den videre planlægning af undervisningen, så den tilgodeser hver enkelte elevs behov.

I stk. 3-9 står der beskrevet hvor undervisningsministeren udarbejder skriftlige test i udvalgte fag og klassetrin, som et led i den løbende evaluering. Endvidere nævnes standpunktskarakter for de ældre elever og den obligatoriske projektopgave i 9. klasse. Dette er alle tiltag, som skal være en del af evalueringen af eleverne.

I paragraf 13 b. bliver tiltaget omkring elevplaner beskrevet: *"Til brug for den løbende evaluering, jf. § 13, stk. 2, skal der for hver elev fra børnehaveklassen til og med 7. klassetrin udarbejdes en elevplan, der skal indeholde resultater af evalueringen og den besluttede opfølgning på denne"¹⁶*. Efter 7. klassetrin står der at eleverne skal have udarbejdet en elev- og uddannelsesplan. Så igennem hele elevens skolegang vil der blive evalueret på elevens udbytte af undervisningen og som der står skal der følges op herpå. Derved følges elevens udvikling og dannelsesproces også.

Nærmere beskrivelse af elevplanerne står i bekendtgørelse 750.

¹⁴ Undervisningsministeriet (2010), § 13, stk. 1

¹⁵ Undervisningsministeriet (2010), § 13, stk. 2

¹⁶ Undervisningsministeriet (2010), § 13 b., stk. 1

Om elevplaner i folkeskolen

Alle de lovmæssige krav til elevplaner står som sagt, i bekendtgørelse 750. Her bliver der beskrevet hvad elevplaner er, hvad formålet med dem er og hvad de skal indeholde.

Formål

For det første er formålet med elevplaner: *”at styrke grundlaget for undervisningens planlægning og tilrettelæggelse [...] og derigennem forbedre udbyttet af undervisningen for den enkelte elev”*¹⁷.

For det andet skal elevplanen: *”styrke den løbende evaluering af elevens udbytte af undervisningen”*¹⁸.

Elevplanens tredje formål er at den skal:

*”styrke samarbejdet med skole og hjem. Den indgår i den regelmæssige underretning af eleven og forældrene om elevens udbytte af skolegangen [...] Endvidere bidrager den til at kvalificere drøftelsen af, hvordan der fremadrettet kan støttes op om undervisningen af eleven fra både skolens og forældrenes side”*¹⁹.

Det vil sige, at formålet med elevplanen er, at den skal bidrage til at læreren kan kvalificere sin undervisning, at eleven får det fulde udbytte af undervisningen og at forældre, lærere og elever i samarbejde kan følge elevens udvikling og styrke den.

Indhold

Om elevplanens indhold står der:

*”Elevplanen skal indeholde oplysning om resultater af den løbende evaluering af undervisningen i alle fag. [...] Elevplanen skal indeholde oplysning om den besluttede opfølgning på resultaterne af den løbende evaluering, herunder om opfølgning på de i folkeskolelovens §13, stk. 3, nævnte test [...] og om eventuelle aftaler om forældrenes og elevens medvirken til, at eleven når de opstillede læringsmål”*²⁰.

¹⁷ Undervisningsministeriet (2009), § 2, stk. 1

¹⁸ Undervisningsministeriet (2009), § 2, stk. 2

¹⁹ Undervisningsministeriet (2009), § 2, stk. 3

²⁰ Undervisningsministeriet (2009), § 3, stk. 1-2

Disse krav til indhold stiller krav til lærerens, forældrenes og elevens ansvar for udbyttet af undervisningen.

Udover disse krav kan elevplanen indeholde:

”1) aftaler om, hvordan forældrene i øvrigt kan bidrage til, at eleven får en god skolegang, herunder ved at tage medansvar for, at eleven møder til tiden, medbringer de nødvendige undervisningsmidler, møder udhvilet m.v. samt

2) oplysninger om andre forhold relateret til elevens adfærd i undervisningssituationen og skolens dagligdag”²¹.

Der står her at elevplanen kan indeholde disse to punkter, men det er ikke et krav.

Udover formål og indhold, står der at kommunalbestyrelsen kan fastlægge mål og rammer for skolens brug af elevplaner skal være, selvfølgelig indenfor folkeskoleloven og bekendtgørelsen. Inden for disse rammer kan skolebestyrelsen fastsætte principper for hvordan skolen skal anvende elevplaner. Her udover er det skolens leder der: *”træffer beslutning om skolens anvendelse af elevplaner inden for rammerne af folkeskoleloven og denne bekendtgørelse, mål og rammer fastlagt af kommunalbestyrelsen samt eventuelle principper fastlagt af skolebestyrelsen, jf. folkeskolelovens § 45, stk. 1. Skolens leder skal herunder træffe beslutning om, hvordan arbejdet med elevplanerne tilrettelægges”²².*

Det vil sige, at kommunalbestyrelsen først bestemmer målene og rammerne for elevplanerne, derefter kan skolebestyrelsen fastlægge nogle principper for anvendelsen af elevplaner og så er det op til skolelederen af beslutte hvordan arbejdet med elevplanerne skal foregå.

Som noget af det sidste i bekendtgørelsens kapitel 1, står der at elevplanerne skal udleveres til forældrene regelmæssigt, så de kan følge med i elevens udvikling, og dertil skal man være sikker på at forældrene modtager elevplanerne.

Dette er de lovmæssige krav til elevplaner.

²¹ Undervisningsministeriet (2009), § 3, stk. 4

²² Undervisningsministeriet (2009), § 4, stk. 3

Arbejdet med elevplaner

Denne rapport er lavet af Danmarks evalueringsinstitut i 2008. Rapporten bygger på en undersøgelse af hvordan arbejdet med elevplaner går i folkeskolen. Undersøgelsen bygger på nogle resultater fra en forundersøgelse der, blev foretaget på 7 skolen i 2007.

I undersøgelsen bliver der set på: *"hvilken betydning elevplanerne har for lærernes undervisningspraksis, herunder den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen og differentieringen af undervisningen i forhold til den enkelte elevs behov"*²³. Samtidig undersøges hvilken betydning elevplaner har for elevernes motivation og for forældresamarbejdet.

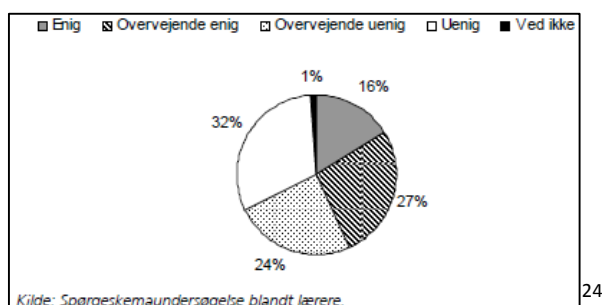
Resultaterne

Jeg har udvalgt de dele af rapporten, jeg finder særligt interessante i forhold til min problemstilling. De bliver kort præsenteret her:

Figur 1 og 2

Over halvdelen af de udspurgte lærere er delvist uenige eller uenige i at alle undervisningsfag skal beskrives i elevplanerne hver gang (figur 1). Til gengæld er 64 % af forældrene enige i at alle undervisningsfag skal beskrives i elevplanerne hver gang (figur 2):

Figur 1

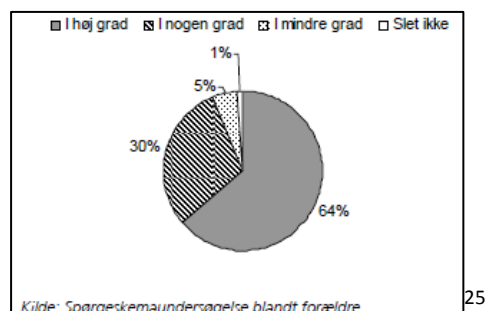

24

²³ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 7

²⁴ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 37

Figur 2

25

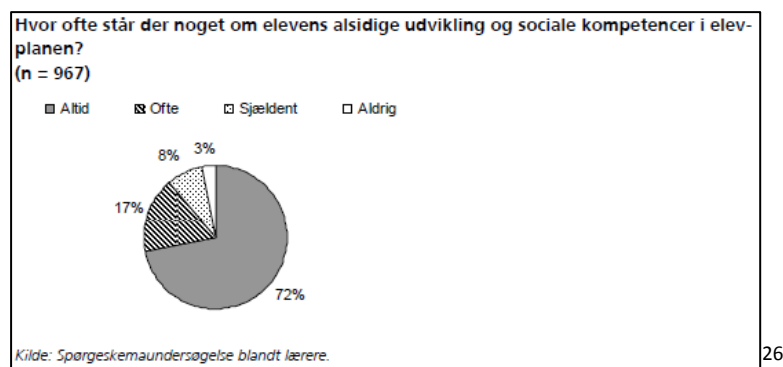
Her ser man en stor uenighed mellem lærerne og forældrene omkring hvorvidt alle fag skal inkluderes i elevplanen hver gang den laves. 16 % af lærerne synes at alle fagene skal inkluderes hver gang, hvorimod 64 % af forældrene er enige. Til gengæld mener 32 % af lærerne ikke, at alle fagene behøver at fremgå i elevplanerne hvert år, hvor der blandt forældrene kun er 1 % der er enige med det udsagn. Det er en stor meningsforskel mellem lærerne og forældrene. Et af formålene med elevplanen er netop at kunne dokumentere skriftligt overfor forældrene elevernes faglige standpunkt og derfra kunne hjælpe til deres udvikling og målsætning. Det virker til at forældrene finder alle fagene relevante i denne sammenhæng, da de helst ser alle fag er dækket ind i elevplanen. Men et andet formål med elevplanen er, at læreren skal kunne tilrettelægge sin undervisning ud fra evalueringens resultater, og herfra varetage hver enkelte elevs behov. Men eftersom de fleste lærer ikke mener alle fag er relevante i elevplanen hver gang, tyder noget på at det for lærerne mere handler om det tidspres der ligger i at lave elevplaner, end at bruge dem til at planlægge og tilrettelægge deres undervisning i hvert enkelt fag.

²⁵ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 38

Figur 3

72 % siger at elevens alsidige og sociale udvikling er inkluderet i elevplanen:

Figur 3

26

I formålsparagraffen for folkeskolen står der at skolen, og dermed lærerne, skal støtte elevens alsidige udvikling. Dvs. at det også inkluderer elevens sociale og alsidige udvikling. 72 % af lærerne i undersøgelsen her siger at disse to punkter er med i de elevplaner de laver. Hvorimod 8 % siger sjældent og 3 % siger aldrig. Det kan være problematisk når elevplanen både skal hjælpe til elevens faglige, men også almene udvikling, at der i 11 % af tilfældene ikke bliver taget stilling til elevens sociale og alsidige kompetencer.

Undersøgelsen viser, at der er et problem i forhold til det loven siger, og hvordan tingene fungerer i praksis. Det er dog positivt, at 89 % af lærerne mener der bliver taget højde for den alsidige udvikling. Men 11 % er stadig mange lærere hvis man kigger på landsplan, og det er rigtig mange elevplaner der kun dækker den faglige udvikling, ikke den alsidige.

²⁶ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 39

Figur 4

60 % af kommunerne har ikke indgået en aftale omkring ekstra tildeling i arbejdet med elevplaner:

Figur 4

Er der indgået en lokal aftale om tildeling af særlig tid til arbejdet med elevplaner? (N = 80)	
Ja, med den lokale lærerkreds	34 %
Ja, anden lokal aftale	6 %
Nej	60 %
Total	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt kommuner.

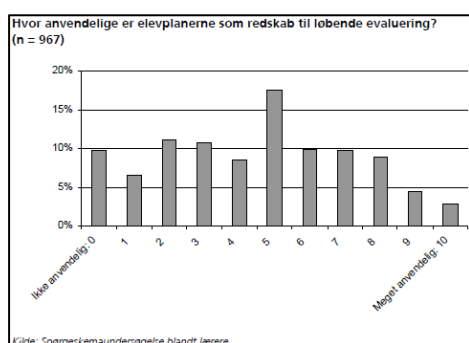
27

Man vil senere i opgaven kunne læse, at et af problemerne med elevplanerne er at lærerne føler et tidspres i forhold til at lave elevplaner, som opfylder de lovmæssige krav, og som de vil kunne bruge som et funktionelt evalueringsværktøj. Dette kunne hænge sammen med, at 60 % af kommunerne i denne undersøgelse ikke har tildelt lærerne særlig tid til elevplaner. Over halvdelen af lærerne skal derfor finde tid til elevplaner ved siden af alle deres normale arbejdsopgaver, såsom forberedelse, møder osv. Men dette bliver der set nærmere på senere i opgaven.

Figur 5

Der er stor spredning i lærernes mening omkring hvor brugbare elevplanerne er som redskab til den løbende evaluering. Undersøgelsen viser at nogle elever gerne vil have mere løbende evaluering og mere inddragelse af elevplanen:

Figur 5

28

²⁷ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 60

Denne undersøgelse er ret spændende. Et af de vigtigste formål med elevplanerne er at de skal bruges af lærerne som et værktøj til den løbende evaluering. Her bliver lærerne spurgt om hvorvidt de finder det et brugbart værktøj i den forbindelse.

Der er en stor spredning på lærernes mening omkring dette. Omkring 17 % af lærerne er ligger på højre side af tabellen. Kigger man på fordelingen, ligger omkring 46 % af lærernes svar fra ikke anvendelig til midten. De resterende ca. 37 % ligger fra midten og op mod meget anvendelig.

Hvis det formål, der er sat for elevplaner, fungerer i praksis, burde man se flere lærere som havde svaret meget anvendelig, eller i hvert fald på den højre side af midten. Men det, denne undersøgelse viser er, at næsten halvdelen ligger under midten. Det må være tegn på at elevplanerne ikke fungerer i praksis, som det var tiltænkt dengang de blev indført.

Figur 6

Der er stort flertal af lærere som ikke bruger elevplanen, når de skal planlægge og tilrettelægge deres undervisning:

Figur 6

Tager du elevplanen frem når du ... (n = 967)		
	Ja	Nej
... laver årsplan og/eller aktivitetsplaner for skoleåret?	21 %	79 %
... planlægger et forløb i undervisningen?	24 %	76 %
... planlægger de næste dages undervisning?	6 %	94 %
... planlægger tværfaglig undervisning?	12 %	88 %
... planlægger emneuger/skemafri uger?	10 %	90 %
... skal forberede projektarbejde?	14 %	87 %
... laver hold eller grupper til undervisning?	30 %	70 %
... bestiller materialer?	17 %	83 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt lærere.

29

Ved alle punkterne i denne undersøgelse har gennemsnitlig 83 % svaret nej til at de benytter elevplanerne som en hjælp til deres forberedelse og planlægning af deres undervisning. Rigtig mange lærere bruger ikke elevplanerne.

²⁸ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 68

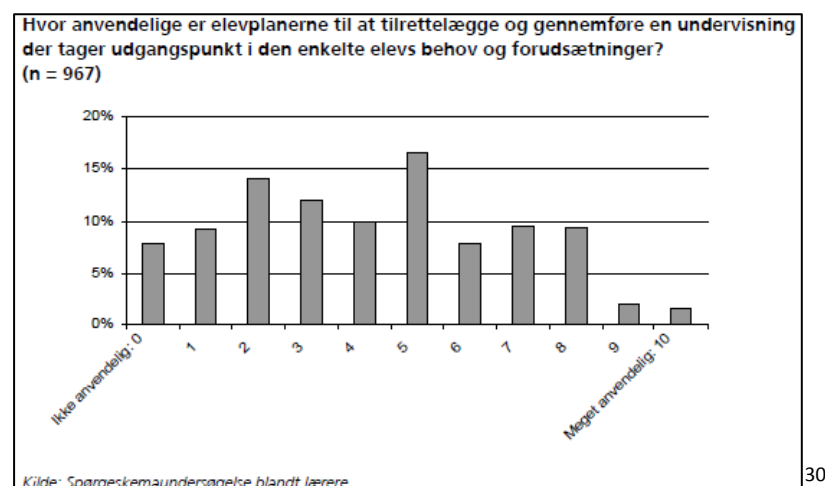
²⁹ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 70

Noget kunne tyde på, at lærerne kun bruger elevplaner i forbindelse med forældresamtaler og lignende, for at kunne give et klart billede af hvor eleven ligger fagligt lige i det øjeblik. Men de bruger ikke elevplanerne til at planlægge et videre forløb, som tilpasser sig efter elevernes særlige behov. Spørgsmålet er så, om lærerne bruger andre værktøjer som hjælp til dette.

Figur 7

Spredningen blandt lærerne er også stor når de svarer på, hvor brugbare elevplanerne er i forhold til at tage hensyn til den enkelte elevs behov:

Figur 7

Denne del viser lidt samme resultat som undersøgelsen ovenfor. Her ses det igen hvor lærerne ikke mener, de kan bruge elevplanerne til at tage hensyn til den enkelte elevs behov. Over halvdelen af lærerne ligger tættere på at elevplanerne ikke er anvendelige til dette formål. Igen ligger der flest procent lige midt i. Men flertallet ligger derefter under midten.

Det er meget problematisk at mange lærer ser elevplanerne som uanvendelige i forhold til de formål de efter hensigten skal hjælpe lærerne med. Kun omkring 2 % af lærerne finder elevplanerne meget anvendelige hvorimod ca. 8 % ikke finder dem anvendelige.

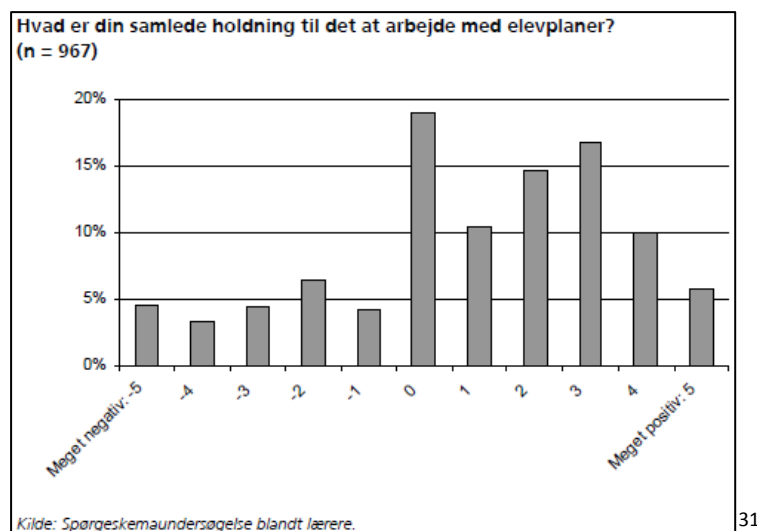
Det betyder, at der må ske en ændring for at lovkravet skal hænge sammen med hvordan elevplanerne bliver brugt i praksis. Denne ændring giver jeg et bud på i perspektiveringen.

³⁰ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 72

Figur 8

Den generelle holdning fra lærerne omkring arbejdet med elevplaner er hovedsagligt positiv:

Figur 8

31

Er stort flertal af lærerne siger her, at deres arbejde med elevplaner har været positivt. Men alligevel har undersøgelsen vist at lærerne ikke finder elevplanerne anvendelige til løbende evaluering; de bruger dem ikke til at planlægning eller tilrettelæggelse af deres undervisning og de mener ikke, de kan bruge den i forhold til at planlægge ud fra den enkelte elevs behov. Disse tre punkter er en del af de formål, der er med elevplaner. Så det virker underligt at lærerne alligevel mener at deres arbejde med elevplaner hovedsageligt har været positivt.

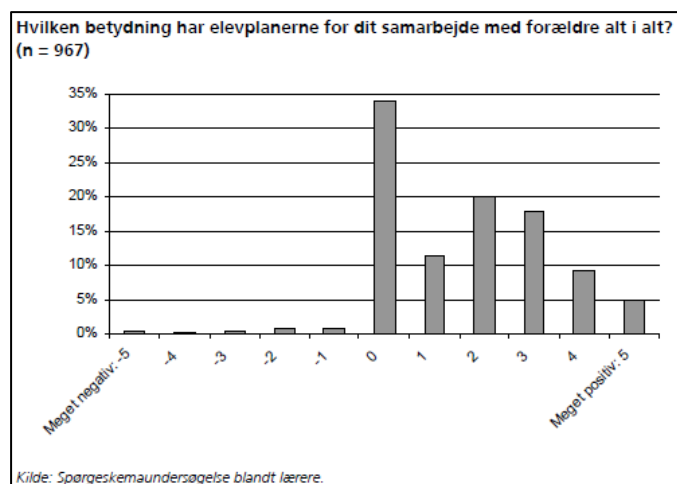
Noget tyder på, at det er fordi lærerne ikke er klar over målene med elevplanerne. Vi ser i figur 9 at de finder dem brugbare i forhold til forældresamarbejdet, men alt der har noget at gøre med deres egen undervisning og planlægning heraf, bruger de ikke elevplanen. Det må betyde at lærerne simpelthen ikke kan se hvorfor eller hvordan de skal bruge elevplanerne på den måde.

³¹ Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 76

Figur 9

Stort set alle lærere mener at elevplanerne har en stor betydning for deres forældresamarbejde:

Figur 9

32

Niels Egelund snakker om to formål med elevplanerne. Det ene er som redskab til lærerne i forbindelse med deres planlægning af deres undervisning. Det andet er i forbindelse med evaluering af elevens udvikling og dertil som dokumentation for fx forældrene.

Som vi har set i undersøgelserne ovenfor, virker det som om der er mange ting, som ikke fungerer i henhold til formålene. Men denne undersøgelse viser, at stort set alle lærere finder elevplanerne som en stor hjælp i forbindelse med samarbejde med forældrene.

Ca. 3 % har svaret at elevplanerne har haft en negativ betydning i deres forældresamarbejde, hvorimod resten ligger over midten og mener elevplaner har haft en positiv betydning for deres samarbejde med forældrene.

³² Danmarks evalueringsinstitut (2008), s. 106

Generelt

Denne rapport fra Danmarks evalueringsinstitut giver et godt billede af, hvordan elevplaner bliver arbejdet med i folkeskolen. Ved at have gennemgået nogle af delene i rapporten lidt nærmere, tyder noget på at kun et af formålene, som Niels Egelund opstiller, bliver opfyldt i forbindelse med elevplanerne. Men som han også tydeliggør, så er det vigtigt at man har fokus på begge sider, for at finde ud af hvad der virker bedst i undervisningen.

Noget tyder på at lærerne kun ser elevplaner som en middel, de skal bruge til at følge elevernes udvikling og evaluere herpå. Men formålet med elevplanerne dækker mere end dette. Rapporten viser her at lærerne ikke bruger elevplanerne efter hensigten, og derfor bliver der nød til at ske nogle ændringer. Ellers vil elevplanerne ikke blive brugt til det meningen med dem var da de blev indført i 2006.

Erfaringer fra en praktikskole

Igennem min praktik på en større midtjysk skole³³, snakkede jeg med flere lærere for at undersøge deres syn på elevplaner.

I den periode jeg var på skolen, var lærerne i gang med at skrive elevplaner, hvilket fyldte meget for dem. Derfor fandt jeg det interessant at udspørge dem, for at høre hvad grunden kunne være til at elevplanerne virkede som en større byrde for dem.

Skolen bruger en standardskabelon for elevplaner, hvori de kan vælge at indsætte nogle færdigproducerede sætninger eller skrive deres egne.

Her er nogle af de udsagn, fra skolens lærere, jeg fandt vigtige:

³³ Denne skole kaldes for A-skolen

Samfundslæreren i 9. kl. sagde:

”Jeg kan ikke se hvorfor jeg skal sidde og lave 27 elevplaner i 9.b., som jeg kun har i 90 minutter om ugen i samfundsfag? Jeg kender jo knap nok eleverne og så skal jeg side og skrive om deres almene faglige og sociale evner. Ting jeg ikke føler jeg kan vurdere ud fra de få timer om ugen jeg har dem. Jeg ser da det smarte i planerne, men når hver lærer skal lave en elevplan til samtlige af sine elever, bliver arbejdet bare for meget og elevplanerne bliver ikke til det hjælpemiddel de burde”³⁴.

Denne lærer har kun samfundsfag og resten af tiden bruger han indenfor AKT.

I praktikken gav en anden lærer os et oplæg omkring skolens brug af elevplaner. Her blev der bl.a. sagt: *”Den måde vi, på skolen, vælger at bruge elevplaner på er rigtig funktionel. Jeg bruger elevplanerne i mange forskellige aspekter af min undervisning, og så er det en rigtig god måde at kommunikere med forældrene på”³⁵*. Herefter viste hun os deres elevplanskabelon og hvordan de kan indsætte de sætninger, de mener passer bedst på deres elev.

Denne lærer er dansklærer og har en del undervisningstimer samt klasselærerfunktion.

En samtale jeg havde med dansklæreren:

L: Er det ikke problematisk at flere elever kan risikere at få de samme kommentarer i deres elevplaner pga. de standardiserede sætninger?

D: Sådan bliver det desværre nødt til at være.

L: Hvorfor er det, I ikke benytter jer af muligheden for selv at skrive teksten til elevplanen, og så ikke benytter de sætninger der i forvejen er skrevet?

D: Her hos os bliver der ikke sat ekstra tid af til elevplaner, så egentlig er der kun få minutter til hver elevs elevplan. Vi vil da rigtig gerne have mulighed for at gøre meget mere ud af elevplanerne, men så er realiteten sådan, at vi må gøre det uden for vores lønnede tid.

L: Kan det godt lade sig gøre at gøre elevplanerne individuelle for hver elev, selvom I benytter jer af de samme sætninger?

³⁴ Citat fra praktislærer, samfundsfag i 9. klasse, praktikken 2011

³⁵ Citat fra lærer, oplæg om elevplaner i praktikken 2011

D: De er stadig forskellig fra elev til elev. Men de kunne selvfølgelig godt blive mere individuelle og personlige, hvis lærerne havde tiden til at arbejde mere grundigt med planerne.

Sammenhæng med folkeskoleloven

I observationen her, giver lærerne udtryk for to problemer med elevplanerne. For det første har lærerne et generelt tidsproblem, når de skal lave elevplaner og det andet problem kunne være de standardiserede sætninger.

De to lærere er meget forskellige, den ene har kun meget få timer med sine elever, hvorimod den anden har rigtig mange timer.

Mange af lærerne på denne skole vælger at bruge de standardsætninger, deres elevplanskabelon indeholder. Begrundelsen herfor er hovedsagligt på grund af tidsmangel.

Rapporten fra Danmarks evalueringsinstitut viste, at 60 % af kommunerne ikke havde indgået en aftale om tildeling af ekstra tid til elevplaner. Dvs. at over halvdelen af kommunernes lærere ikke har ekstra tid til at lave elevplaner.

Lærerne skal altså lave elevplaner på kun få timer, eller de skal vælge at bruge deres fritid på det. For lærere er der mange andre opgaver, såsom planlægning, møder osv. Lærerne har ikke tid til at lave elevplaner så fyldestgørende, som mange af dem ønsker at gøre det.

Problematikken lægger i, at elevplanerne mister deres individualitet igennem tidsproblemet og de standard sætninger. Så for at elevplanerne får den betydning de skal have i følge loven, bliver der nød til at ske nogle ændringer. Som det ser ud nu, er der ikke tid nok til at lærerne kan lave elevplaner, som følger lovkravene og som bliver et brugbart værktøj for dem selv.

Måske problemet kunne ligge i at lærerne har for mange elevplaner, de skal lave, og derfor ikke får tid til de vigtigste.

Dansklæreren virkede rigtig glad for værktøjet, men pointerede stadig et problem med tiden. Måske hun ville få mere overskud til elevplanerne, hvis de ikke skulle være så fyldestgørende i alle fag på alle årgange, men hun kunne få lov at fokusere på de elever hun hovedsagelig har, evt. dem hun er klasselærer for.

Selvfølgelig skal det være muligt at følge elevens udvikling i alle fag, men i forhold til de sociale og personlige kompetencer, så virker det underligt at en samfundsfagslærer, som har eleven i 90 minutter om ugen, skal udtale sig om den slags.

Som der står i bekendtgørelsen om elevplaner, er det op til skolelederen at bestemme hvordan arbejdet med elevplanerne skal foregå, og noget tyder på at der skal ske nogle ændringer, for at elevplaner lever helt op til lovkravet.

Teammøde

Min praktik på 4. årgang foregik på en midtjysk folkeskole³⁶, som var under samme ledelse som en anden skole i kommunen. De to skoler har sammen valgt at bruge en elevplansmodel bygget op omkring SMTTE-modellen. Skolens elevplan er delt op i tre dele: Sociale kompetencer, personlige kompetencer og faglig udvikling – i forhold til Fælles mål.

Under punkterne sociale- og personlige kompetencer er underpunkterne bygget op efter SMTTE-modellen: Sammenhæng, mål, tegn, tiltag og evaluering. Det samme ser man i delen faglig udvikling der er delt op i et afsnit til hver af skolens fag, som her har underpunkterne fra SMTTE-modellen. Herunder vises der hvordan skabelonens underdele er opbygget:

Sociale / Personlige / Faglige kompetencer	
Status: Hvor befinder eleven sig lige nu?	
Mål: Hvilke mulige udviklingsområder har eleven?	
Tiltag: Hvilke aftaler laver vi for at nå målene?	

³⁶ Denne skole kaldes for B-skolen

Tegn: Hvilke pejlemærker kan vise, at eleven nærmer sig målene?	
Evaluerings: Hvilke former for dokumentation er anvendt?	

Til et møde på denne praktiskole diskuterede lærerne elevplaner og hvordan de kan opkvalificere dem.

De arbejder med elevplaner således at alle skriver i hver elevplan og nogle skriver mere end andre. Det afhænger af, hvilke fag man har eleven til. I skolens skabelon har læreren også mulighed for at gemme sine egne formuleringer og bruge dem senere. Men lærerne giver udtryk for, at den funktion bruger de ikke.

Først blev det diskuteret på lærermødet, derefter tog de diskussionen med videre til teammødet.

På lærermødet kom disse kommentarer:

- "Jeg siger bare, at døgnet har altså kun 24 timer! Måske skulle der overvejes om det er nødvendigt, at alle lærere skriver til alle elever, uafhængigt af fag."
- "Jeg synes det er problematisk at der er så mange felter hos alle fag, for mange af dem ender med at stå tomme og det sender et dårligt signal til forældrene"
- "Det er et stort arbejde at arbejde efter denne skabelon. Man skal tænke meget over hvad børnene skal arbejde mest med på alle områder, og det kan blive uoverskueligt både for os og for forældrene"
- "Måske ville det være en god ide med to forskellige skabeloner til indskoling og udskoling, fordi nogle af punkterne kan være unødvendige for udskoling men meget relevante for indskoling?"

- "Den gruppe børn som skal behandles specielt eller med en særlig indsats, skal have det stående tydeligere i deres elevplan, fx mht. målsætning"

På teammødet blev der bl.a. sagt:

- "1: Jeg synes, det er et problem, at jeg føler jeg gentager mig selv meget i elevplanen. 2: Ja, jeg har også lidt svært ved at skelne de forskellige punkter fra hinanden. Så det må forældrene da også have? 3: Det er jo bare det samme der bliver formuleret anderledes fem gange. Hvis det er en elev, hvor det går godt, så skriver man jo det samme alle steder, men formuleret forskelligt."
- "Jeg synes punktet "tegn" er unødvendig. Det siger jo lidt sig selv. Så er mål vigtigere. Målet er du skal blive god til det og det – tegnet er at du bliver bedre til det og det? Det er jo intetsigende, synes jeg"
- "1: Jeg tror da ikke det er for forældrenes skyld. Jeg tror da ikke der er ret mange forældre der læser den. 2: Nej, men det er da derfor vi laver den alligevel, for det er da ikke for min skyld! 1: Nej, men det er ikke for forældrenes skyld og det er ikke for min skyld vi laver dem. 2: Hvis skyld er det så for? 1: Det er da for ledelsens skyld, for skolens. 3: Ja, for at de kan se at vi laver noget."
- "Det der er træls ved elevplaner, er for de små fag. Så tænker man, hvad skal jeg skrive om den her elev, som bare er middel god? Det er da kedeligt at sidde og læse."

Jeg spurgte eleverne i 5. klasse omkring elevplaner. Kun en ud af 7 vidste hvad det var, 2 havde set den før, men ingen af eleverne vidste hvad formålet med elevplanen var. En svarede: "Har set den før, men har aldrig brugt den til noget. Måske min mor har set på den for at se hvad, jeg kan gøre bedre"³⁷

Sammenhæng med folkeskoleloven

Det er tydeligt, at det der fylder mest for disse lærere på skolen er selve layoutet på deres elevplaner. Men når man hører de lærere til teammødet, så er de slet ikke klar over formålet med elevplaner og deres funktion i folkeskolen.

³⁷ Elev, 5. klasse, praktikskolen 2013

Til lærermødet er fokus meget omkring den samme problematik, som vi havde ovenfor. En lærer giver udtryk for at hun ikke har flere timer i døgnet at give af og derfor ikke kan kvalificere sit arbejde med elevplaner, men samtidig med dette snakker lærerne også om en forvirring omkring de forskellige felter i deres skabelon.

Det typiske man hører til en forældresamtale med den "normale" elev, er sætningen: "Du skal sige noget mere i timerne". Jeg tror de fleste børn har hørt dette på et tidspunkt gennem deres folkeskoletid. Dette eksempel bliver også brugt i denne forbindelse af lærerne på skolen.

I folkeskolens formålsparagraf bliver der lagt op til at eleverne skal kunne tage stilling og handle. Hertil er det en vigtig del af deres udvikling, at de kan argumentere, formulere sig og udtrykke sig fagligt. Et led i dette mål kan netop være, at eleven skal lære at sige noget på klassen og rækker hånden op, og derigennem lære at formulere sig. Samtidig er det vigtigt, at eleverne får sat nogle tydelige mål, som de ved hvordan de skal arbejde med. Det er lærerens opgave, i samarbejde med forældrene at eleven udvikler sig alment.

Min bekymring kan være, om lærerne i denne observation ser helheden i den evaluering, de foretager sig, når de laver elevplaner og herigennem sætter mål for deres elever. De siger selv, at målsætningen er en vigtig del for dem, og det mest brugbare i deres elevplansskabelon. Men det kan virke som om de ikke helt er klar over formålet med at sætte disse mål.

Et andet problem jeg ser i denne observation, ligger i lærernes forståelse af begrebet evaluering og ikke mindst begrundelsen for at evaluere. Lærerne siger her, at grunden til de evaluerer og laver elevplaner er for at skolens ledelse kan se, at de laver noget. Så for dem er evaluering mere en kontrol af lærerne. De er simpelthen ikke klar over hvorfor de laver elevplaner, og de er tydeligvis ikke klar over hvad formålet med elevplaner egentlig er. Samtidig giver de udtryk for at elevplanerne skal udfyldes for forældrenes skyld, som en form for kontrol af eleverne. Elevplaner skal også fungere som et værktøj i forældresamarbejdet. Men det lærerne her glemmer, eller slet ikke er klar over, er at elevplanerne også skal hjælpe dem i deres planlægning, tilrettelæggelse og differentiering.

Man kan undre sig over hvordan det kan være, at lærerne ikke har en større viden om formålet med elevplaner og hvorfor de skal lave dem. Hvis lovkravet om elevplaner skal fungere i praksis, bliver lærerne nødt til at være bevidste omkring det værktøj, de arbejder med, og hvorfor de arbejder med det. Der er åbenbart gået noget galt i formidlingen til lærerne eller skolerne om elevplanerne og hvad de skal bruges til. Det virker som om at lærerne ikke bruger elevplaner som det evalueringsværktøj, de er. Men at de derimod mener det er endnu en arbejdsbyrde, som skal bruges til at ledelsen kan kontrollere lærernes arbejde og forældrene kan følge elevernes standpunkt.

Det blev nævnt i forbindelse med Niels Egelunds evalueringsbegreber, at evaluering af undervisningen har to fokusområder. Elevens udbytte og undervisningens tilrettelæggelse. Observationen her tyder på, at fokus ude i skolerne kun ligger omkring elevernes udbytte. Lærerne bruger ikke evalueringen til at kvalificere deres undervisning. Som det også blev nævnt, har fokus primært ligget omkring elevernes udbytte i form af større fokus på PISA, nationale tests osv.

Problemet her kunne være at lærerne har for stort fokus på hvor eleven er lige nu og hvad der evt. er galt. Men som Niels Egelund mener, er det ikke nok. For at kunne bruge resultaterne af evalueringen optimalt, er det vigtigt at have fokus på begge sider, hvilket noget tyder på, lærerne ikke har. Kigger man på Niels Egelunds begreber, så er det kun test og til dels måling der kommer i spil, men Niels Egelund mener at alle elementer skal dækkes, for at systemet virker. Men der mangler en helhedsvurdering og det kommer ikke til at fungere, så længe lærerne ikke er klar over, hvorfor de skal evaluere. Som det ser ud nu, evaluerer de kun fordi loven siger de skal, og dermed bliver evaluering og elevplaner ikke udnyttet til fulde.

Skriftlige interviews

Jeg valgte på praktikskolen at interviewe fem af lærerne skriftligt, for at skabe et overblik over deres brug af elevplaner. De fik ubegrænset tid til at besvare.

De spørgsmål jeg valgte at stille lærerne lød således:

- 1) Hvor mange år har du undervist og hvor mange har været på B-skolen?
- 2) Hvordan bruger du elevplaner i din hverdag?
- 3) I hvor høj grad kan elevplaner hjælpe dig til at kvalificere din undervisning?
- 4) Hvilke funktioner ved elevplaner finder du brugbare?
- 5) Hvordan kan elevplaner evt. gøres mere brugbare som et evalueringsværktøj i forhold til forbedring af undervisning?
- 6) Hvordan fungerer elevplanerne i praksis i forhold til kontakten med forældre og elever?
- 7) Andre kommentarer til elevplaner og deres funktion, som formativt evalueringsværktøj?
- 8) Finder du elevplaner en byrde eller et brugbart værktøj?

De lærere jeg spurgte var meget forskellige og havde meget forskellige faglig baggrund. De bestod af:

Respondent 1: En mand som har undervist i 31½ år med fagene dansk, idræt, matematik, natur/teknik og sløjd. Ud af de 31½ år har han kun været på skolen i ½ år.

Respondent 2: En kvinde som har undervist i 20 år i børnehaveklassen, uddannet pædagog. Har været ansat på skolen i 18 år.

Respondent 3: En kvinde som har undervist i 12 år med fagene dansk, matematik, håndarbejde, musik og idræt og har fungeret som special-/ekstralærer. Hun har været på skolen i 1 år.

Respondent 4: En mand som kun har været lærer i 1½ år, hvoraf det ½ år har været på skolen. Han underviser i fagene idræt og matematik.

Respondent 5: En kvinde som har været lærer i 4½ år, hvoraf de 2½ har været på skolen. Hun underviser i fagene dansk, matematik, engelsk, kristendomskundskab, billedkunst og idræt.

Jeg fandt netop disse personer relevante at interviewe, fordi der både er mænd og kvinder, nogen som har undervist i mange år, og nogen som kun har undervist i få år, samt der var en bred vifte af fagkombinationer.

På det følgende skema kan man se et uddrag af respondenternes besvarelser. De fulde besvarelser kan fås ved henvendelse, da de er fortrolige:

Spørgsmål	R1	R2	R3	R4	R5
Hvordan bruger du elevplaner i din hverdag?	I baghovedet I evalueringsøjemed	Evaluering, opsamling, aftaler m. forældre (Forældresamtaler)	Få elevernes standpunkt ned på skrift Mål- og evalueringsredskab ifb med forældresamtaler	Eleven og (mest) jeg laver fokuspunkt → hovedmål Diskutere/Vurdere elevens standpunkt og hvad der skal arbejdes med	Jeg har sat mig nogle realistiske mål for den enkelte elev som vi i fællesskab prøver at nå/leve op til
I hvor høj grad kan elevplaner hjælpe dig til at kvalificere din undervisning?	Moderat	Ikke med til at opkvalificere – gør jeg gennem kurser, materialer osv.	Kan være godt redskab, hvis forarbejdet er godt	God forståelse for hvor eleven er og hvilke tiltag der skal gøres for at kvalificere undervisningen	Holde fokus på bestemte elementer i undervisningen. Sikre fagligheden er i fokus Synligt hvad eleven skal arbejde med, og for forældre
Hvilke funktioner ved elevplaner finder du brugbare?	Mål Indsatsområder	Sociale, personlige Sort på hvidt hvad der skal arbejdes på Holde fast i aftale, samle op	Godt, men tidskrævende	Vi bruger SMTTE-modellen, så mål og tiltag finder jeg meget brugbare	De mål man sætter op, tiltag man har fokus på i en given periode Fokus på om eleven "rykker sig"

Hvordan kan elevplaner evt. gøres mere brugbare som et evalueringsværktøj?	Godt spørgsmål?	Kan ikke lige se hvordan?	Forarbejdet: testning, elevsamtaler, samtaleark Bliver ikke lavet på baggrund af "synsninger", men facts	At de i højere grad bliver lavet sammen med eleverne	
Hvordan fungerer de i praksis ift. kontakt med forældre og elever?	Forskelligt. Se udvikling/fremskridt	God forberedelse til forældresamtale	Forældre-samtaler → mål synliggøres for forældre Holde sig selv op på målene	De bliver brugt til forældresamtaler	Forældresamtaler (Forældrene får elevplanerne en uge før samtalerne) Taler med eleverne om vigtige ting fra elevplanen
Andre kommentarer til elevplaner og deres funktion som formativt evalueringsværktøj?		For mange rum, kunne minimeres	Godt, men tidskrævende Giver dybere kendskab til børnene i arbejdet Omsonst at skrive elevplaner til børn man ikke har kendskab til		

Finder du elevplaner som en byrde eller et brugbart værktøj?	Et stykke arbejde brugt fornuftigt er brugbart	Tidskrævende → vigtige at formulere rigtigt Skal være personlige, ellers kan jeg ikke bruge dem, eller se værdien i dem	Det er tidskrævende og et stort arbejde at lave en elevplan der er fyldestgørende, men har man gjort det, oplever jeg det som et brugbart redskab	Både og Mere samarbejde med eleven om at sætte mål, ud over det der bliver aftalt til forældresamtaler	Brugbare og vigtige, men meget tid med at skrive dem, som måske kunne være brugt bedre!
--	--	--	---	---	---

Elevplanerne i praksis

Det første indtryk af skolens elevplansskabelon var ret positiv. Ved at opbygge den efter SMTTE-modellen tvinges lærerne til at arbejde meget målrettet og evaluerende med eleven, som formålet med elevplaner er. I afsnittet omkring teammødet på skolen blev selve skabelonen og lærernes arbejde omkring den bearbejdet. I dette afsnit vil jeg kigge nærmere lærernes egentlige holdning til elevplanerne og deres indhold. I disse interviews er to af respondenterne de samme som var med til teammødet.

Brugen af elevplanerne i hverdagen

Tre af lærerne her nævner at de i hverdagen bruger elevplanerne til at sætte mål for eleverne. R1 skriver generelt ikke ret meget i sin besvarelse, det er korte svar, og han udfyldte skemaet på ca. 2 minutter. Generelt virkede han som en der så elevplanerne som en ligegyldighed, hvilket man også kan tolke ud fra hans svar. Han skriver at han bruger elevplaner ”i evalueringens øjemed”. Han kan her ikke nævne noget konkret han bruger elevplanerne til, men siger at han har dem i baghovedet. Der er meget der tyder på at lærerne mangler inspiration eller afklaring om, hvordan de skal bruge elevplanerne og hvordan de gør dem til brugbare værktøjer.

De svarer næsten alle, at elevplanerne bliver brugt til at sætte mål eleverne og to af dem nævner, at de bruger dem i forbindelse med forældresamtaler. Men ingen af dem skriver, at de bruger dem til at planlægge deres undervisning og tilrettelægge den, så den inkluderer hver enkelt elevs behov.

Omkring deres målsætning for eleverne, virker de til at være meget velovervejede og det virker som om de bruger meget tid på denne del af elevplanerne. Her bruger de virkelig elevplanerne efter deres formål, men for at referere til Niels Egelund, for at man kan undersøge hvad der virkelig virker, og rette sig efter evalueringens resultater, så bliver man nødt til at have fokus på begge sider. Her ser man at lærerne kun har fokus på den ene side, nemlig elevens udvikling.

Kvalificering af undervisningen

Netop denne problemstilling tages der fat i her. Igen har vi R1 som ikke rigtig giver noget konkret svar, han skriver at elevplanerne er en moderat hjælp for ham i forhold til at kvalificere sin undervisning. Ud fra dette svar er det svært at tolke noget, men noget kunne tyde på, at han udelukkende bruger elevplaner i den grad skolen kræver han bruger dem. R2 svarer at hun ikke bruger elevplanerne til at kvalificere sig selv, men gør dette igennem kurser og materialer osv. Her er det tydeligt, at hun virkelig bruger elevplaner som et værktøj til at følge eleverne. Hun bruger dem ikke til at se på sin egen undervisning. R3 snakker meget om i hele sit interview, at for hende er det vigtigt at lave et godt forarbejde, for at kunne bruge elevplanerne fornuftigt, hvilket også er hvad hun skriver her at det kan være et godt redskab, hvis forarbejdet er godt. Generelt virker R3 til at se det funktionelle i elevplanerne i forhold til både elevens udvikling og planlægning af undervisningen, og det virker, som om hun har arbejdet meget effektivt med elevplanerne.

Tre af lærerne her giver udtryk for at elevplanerne kan bruges til at kvalificere deres undervisning, ud fra de forskellige elevers behov. Men det virker mærkeligt at ingen af dem nævnte dem i spørgsmålet før, omkring hvordan de bruger elevplaner i deres hverdag. Spørgsmålet er, om lærerne her er helt ærlige og faktisk bruger elevplanerne til at planlægge deres undervisning, eller om de blot siger det, fordi de ved det er det rigtige at skrive.

Brugbare funktioner ved elevplanerne

Her er alle lærerne ret enige om hvilke funktioner de finder vigtige og brugbare. Alle skriver mål og tiltag som de funktioner ved elevplaner de finder mest brugbare. Det er igen meget tydeligt at for disse lærere handler elevplaner om at sætte mål for deres elever, og sørge for at de opnår disse mål. Ved at de har så højt et fokus på målsætning, vil de meget automatisk også have det med i tankerne når de planlægger deres undervisning. Så måske lærerne bruger elevplaner mere end de tror til planlægning og tilrettelæggelse, men at de ikke er bevidste omkring at de bruger dem. Så måske elevplanerne skulle ændres, så de også gør lærerne bevidste omkring brugen af dem i forhold til planlægning og tilrettelæggelse.

Mere brugbare som evalueringsværktøj

Her er lærerne lidt mere på bar bund. To af lærerne ved ikke hvordan, en lærer har slet ikke svaret hvilket må betyde det samme. R4 lægger her op til at elevplanerne i højere grad skal laves i samarbejde med eleverne. Generelt mener R4 at eleverne skal inkluderes mere i processen, når der arbejdes med målsætning og elevplaner. R3 snakker her igen om at der skal stilles højere krav til at lærerne laver et godt forarbejde inden de laver elevplanerne, så de har noget at bygge deres udtalelser på. Således bliver elevplanerne ikke bygget på "synsninger", men på reelle fakta.

Elevplanernes funktion ved forældresamarbejde

På denne skole får forældrene tilsendt elevplanen for deres barn/børn ca. 1-2 uger før der er forældresamtaler, og til selve samtalen snakker lærere og forældre ud fra de ting, som står i elevplanen. Dette skriver de fleste af lærerne også i deres svar. De er gode som forberedelse til forældresamtaler. Man kan se elevens fremskridt. Målene synliggøres for forældrene. Så generelt har lærerne en meget positiv holdning til brugen af elevplaner og deres funktion i forhold til samarbejde med forældre og også eleven. De giver udtryk for at det er rart at have målene skrevet, så man kan holde eleven op på de aftaler man har lavet i elevplanen.

Brugbare eller byrde?

R2 skriver her at de er meget tidskrævende, hvilket virker til at være et gennemgående problem for lærerne. Det så man også i rapporten fra Danmarks evalueringsinstitut. Hun skriver her også noget andet, som jeg finder rigtig vigtigt i forhold til kravene til elevplaner. Hun skriver at de skal være personlige, for ellers kan hun ikke bruge dem eller overhovedet se værdien i dem. Dette er en meget vigtig pointe i forhold til at elevplanerne skal være individuelle for hver elev. R3 skriver også, at de er tidskrævende, men til gengæld mener hun at selvom det er et stort arbejde, får man meget ud af dem som redskab, når man laver dem fyldestgørende. Desværre er dette ikke en svær opgave for lærerne, da vi så før, at 60 % af kommunerne ikke har en aftale om ekstra tildelt tid til at lave elevplaner. Som R3 skriver, synes hun det virker omsonst at skulle lave elevplaner til elever, hun har i håndarbejde, og kun har haft i få måneder. Så problemet ligger måske ikke kun i tiden, men i hvordan tiden skal bruges.

Diskussion

Hvad er den gode elevplan?

Elevplaner er udviklet og indført for at lærerne kan bruge dem til at evaluere løbende på deres elever. Men gennem henholdsvis at undersøge lærerne på de to praktikskolers holdning og brug af elevplaner og kigget på resultaterne af rapporten fra Danmarks evalueringsinstitut, er det ret tydeligt, at den måde elevplaner bliver brugt på i dag ikke er optimal. Elevplanerne er både blevet en hjælp og en belastning for lærerne. Der må ske nogle ændringer, hvis elevplanerne skal have den rigtige funktion og leve op til de mål, der er bestemt for dem.

Når man kigger på problemerne med elevplaner i praksis er der tre hovedområder, jeg mener, der kan ændres for at de bliver mere brugbare som et løbende evalueringsværktøj.

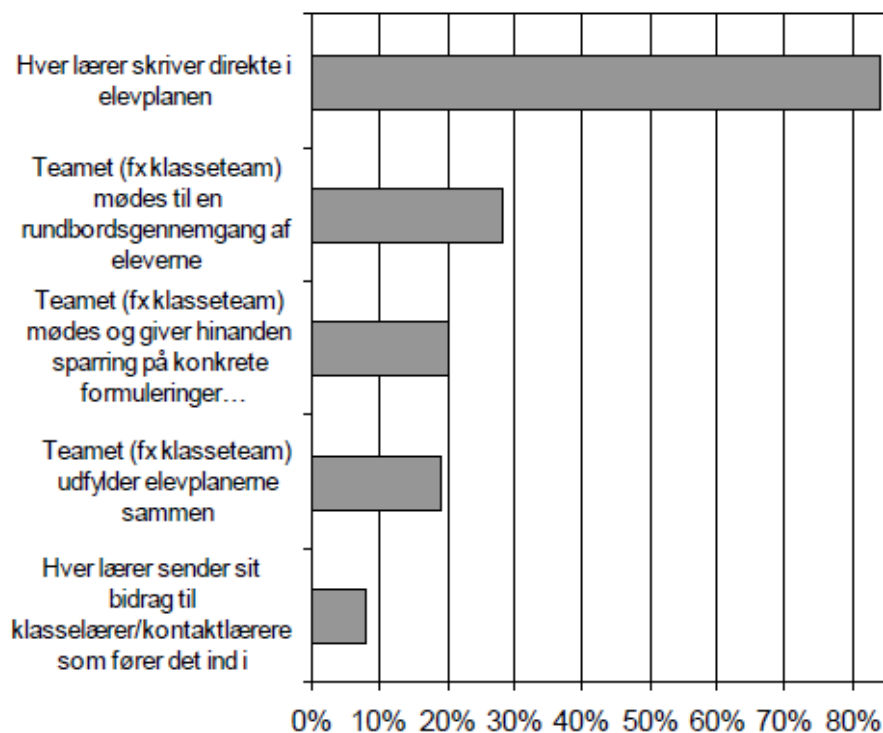
Tidsproblem

Et af de største problemer, som lærerne giver udtryk for er, at de ikke har tid nok til at lave elevplanerne så fyldestgørende, som de selv ønsker det. Rapporten fra Danmarks evalueringsinstitut viste samtidig, at der i 60 % af kommunerne ikke bliver givet ekstra tid til at lærerne kan lave elevplaner, så umiddelbart hænger problemstillingen godt sammen. Men spørgsmålet er, hvad der skal gøres for, at man får den gode elevplan, som lærerne kan bruge til noget funktionelt, i stedet for at det bliver til endnu en opgave, de skal lave, uden egentlig at vide hvad meningen med den er.

En lærer i folkeskolen skal lave rigtig mange elevplaner på et år. Dette tal afhænger selvfølgelig af, hvordan skolen har tilrettelagt arbejdet omkring elevplaner og hvor mange klasser og fag, læreren har. I min praktik på 2. årgang havde jeg tre forskellige klasser, hvor jeg havde to fag i den ene. Hver klasse bestod af omkring 28 elever. Dvs. at jeg skulle lave elevplaner til 84 elever. Så alt i alt skulle jeg udfylde 112 elevplaner. Det er bare som praktikant. Så man kan overveje hvor mange en almindelig lærer skal udfylde. Det er rigtig mange elevplaner, som en lærer skal presse ind i sin arbejdstid.

For at løse problemet med at lærerne bliver stressede over at skulle lave elevplaner og de ikke får den rigtig funktion, må man enten gøre noget ved mængden af elevplaner eller også ved tiden lærerne har, til hver enkelt elevplan.

Mit forslag er, at elevplanerne skal samles af en evt. klasselærer. I rapporten fra Danmarks evaluering sinstitut blev lærerne spurgt om hvordan de håndterede disse elevplaner. Resultaterne så sådan ud:

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt lærere.

Respondenterne kan sætte flere kryds. Herved summeres op til mere end 100 %. ³⁸

I mit løsningsforslag så jeg gerne at langt de fleste lærere satte kryds i feltet: "Hver lærer sender sit bidrag til klasselærere som fører det ind i" og "Teamet udfylder elevplanerne sammen".

På denne måde vil arbejdsbyrden blive spredt lidt, og hver lærer vil måske ikke føle sig så presset og klasselæreren vil bedre kunne koncentrere sig om de elever, de har i deres klasse, og lave deres elevplaner mere fyldestgørende. Eller man kan samle arbejdet i teamet, så man er flere om at lave elevplanerne.

På denne måde vil elevplanerne blive grundigere bearbejdede og de vil bedre kunne blive et godt værktøj, som både lærere, elever og forældre vil kunne arbejde med, samtidig med at de vil være mere brugbare.

³⁸ Danmarks evalueringsinstitut, s. 64

Lærernes bevidstgørelse og en lærertradition

Et andet problem i forhold elevplanernes funktion er, at lærerne ikke virker til at bevidstgjorte om formålet ved elevplaner. De er ikke helt klar over hvad de skal bruge dem til og hvordan. Noget kan tyde på, at lærerne laver elevplaner fordi loven siger, de skal, men de kan ikke se det brugbare i dem.

Det ser vi blandt andet på B-skolen, hvor lærerne direkte giver udtryk for de ikke ved for hvis skyld det er, de laver elevplaner. De tror til og med det er for ledelsens skyld, så de kan holde øje med om lærerne laver noget.

I de interview jeg lavede på B-skolen viste lærerne dog at de brugte elevplanerne til at sætte mål for eleverne og til at følge op på disse mål. Men spørgsmålet er, om lærerne ikke havde gjort det uanset hvad. Man kan overveje om de kun bruge elevplanerne til denne målsætning, fordi at de skal lave elevplaner. Elever blev også evalueret på før elevplanerne blev indført, de blev testet og målt, så elevplanernes indførelse skabte denne umiddelbare målsætning for eleverne.

Hvordan løser man dilemmaet at lærerne ikke virker til at være klar over at elevplanerne også skal være en hjælp til dem i deres planlægning af undervisningen? Det er en større opgave. Men for at elevplanerne kan blive udnyttet til fulde, må man bevidstgøre lærerne om det værktøj elevplanerne skal være.

Problemet kunne også ligge i, at lærerne godt ved de skal bruge elevplanerne til at tilrettelægge deres undervisning efter den enkelte elevs behov, men de bare ikke er klar over hvordan. Så et andet løsningsforslag kunne være at give lærerne nogle værktøjer til at bruge og inkludere elevplaner mere i deres hverdag. Fx ved at de skal lave mere evaluerende forarbejde, som de tilrettelægger efter hver elevs tidligere elevplan.

Skabelonerne

Et tredje problem jeg mener der i med elevplanerne i praksis, hænger lidt sammen med det tids-pres der har været for lærerne. Det er de skabeloner, som nogle elevplaner er bygget op efter. Der står som krav til elevplanerne, at de skal være individuelle. Jeg kan ikke se hvordan de bliver det, hvis lærerne ikke har tid til at skrive om eleven selv, men derimod går ind og benytter de standardiserede sætninger, som nogle skabeloner tilbyder.

Men hvis man går ind og tager presset af lærerne, netop ved at fordele arbejdsopgaven omkring elevplaner, bliver de nok helt automatisk mere individuelle og personlige, ved at lærerne får mere tid til at lave nogle kvalificerede elevplaner.

Samtidig er der også skoler, som bruger skabeloner hvor man kan gemme sine egne formuleringer. Dette vil fungere bedre, da det man være en formulering man mener, er rigtig god og når man selv har skrevet den, forbliver elevplanen stadig på et personligt og individuelt plan.

For at løse problemet med at to elever kan sidde med to næsten identiske elevplaner, pga. de standardiserede sætninger, kan man vælge at lærerne måske skal skrive lidt mindre, men derved bliver det også mere grundigt og passer til den enkelte elev, i stedet for en sætning, som er skrevet til en "generel" elev.

Med disse løsninger vil arbejdsbyrden omkring elevplaner, bliver spredt ud, så hver lærer ikke skal lave elevplaner for hver enkelt elev. Samtidig skal lærerne bliver mere bevidste omkring hvad arbejdet med elevplaner skal indebære. På den måde kan man håbe at de standardiserede elevplaner vil forsvinde og elevplanerne vil blive brugbare som et evalueringværktøj.

Konklusion

Jeg startede med at stille spørgsmålet: *Hvilken overensstemmelse er der mellem intentionerne i loven og praksis i folkeskolen i forhold til elevplaner og evaluering?*

Igennem opgaven er jeg nået frem til den konklusion, at der ikke helt er overensstemmelse mellem intentionerne i loven og praksis i folkeskolen.

Elevplaner er blevet indført for at sætte større fokus på hovedsageligt tre områder. For det første skal de hjælpe til at styrke evalueringen af elevens udbytte af undervisning og alsidige udvikling. For det andet skal de hjælpe læreren i sin planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen, så den inkluderer den enkelte elevs behov og sørger for eleven får fuldt udbytte af sin undervisning. For det tredje skal de styrke samarbejdet mellem forældre og lærer i form af skriftlig dokumentation på elevens udvikling og fokus på det fremadrettede arbejde med eleven.

Igennem de undersøgelser jeg har lavet i opgaven, er det tilsyneladende kun to af formålene der kommer i fokus i praksis. Lærerne bruger simpelthen ikke elevplaner i deres planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen. Det viser rapporten fra Danmarks evalueringsinstitut og det er den fornemmelse man får, når man snakker med lærere om, hvordan de bruger elevplaner i deres hverdag.

Noget tyder på at lærerne ikke er klar over hvorfor og hvordan de skal bruge elevplanerne i forhold til deres undervisning. Det tyder også på at nogle lærere slet ikke er klar over at det også er et formål med elevplaner. Det så vi tydeligt på B-skolen, hvor lærerne direkte sagde, at elevplaner må være for ledelsens skyld, for det er da ikke for deres.

Dette er en af problematikkerne, som gør, at lovkravene ikke hænger sammen med praksis. Et andet problem ligger i, at lærerne ikke føler, de har den tid, de mener elevplaner kræver, hvis de skal kunne bruges til at kvalificere undervisningen og elevernes udbytte af den. Undersøgelsen fra Danmarks evalueringsinstitut viste at 60 % af kommunerne ikke tildeler ekstra tid til elevplaner. Samtidig viste undersøgelsen også at over 80 % af lærerne selv skriver direkte i elevplanerne. Det giver et stort pres på lærernes arbejdsopgave, når de skal lave elevplaner til samtlige elever, de har i alle fag, og de oveni købet ikke får ekstra tid til at lave det.

Dette fører til standardiserede elevplansskabeloner med standardiseret indhold, hvilket resulterer i elevplaner, som man ikke kan bruge til noget, da de ikke er personlige og individuelle.

For at referere til Niels Egelund, skal der være fokus på både elevens udbytte af undervisning og på lærerens planlægning heraf. Hvis ikke der er fokus på begge sider, så nytter det ikke noget at evaluere. Evaluering er for ham at se på hvordan systemet virker, men dertil skal fokus ligge begge steder. For at man kan bruge evalueringens resultater til noget, skal man både have fokus på, hvad der virker, men også hvorfor det ikke virker.

Igennem hele evalueringsdebatten har fokus ligget på elevens udbytte af undervisning. PISA, nationale test osv. er alt sammen for at evaluere på elevens faglighed. Ved at lave denne opgave er det blevet tydeligt for mig, at lærerne også kun fokuserer på at evaluere på elevens faglighed. Men så længe der ikke bliver evalueret på undervisningen og lærerne ikke bruger evaluering og elevplaner til at styrke deres undervisning, så kan man, ifølge Niels Egelund, ikke bruge evalueringen. Man bliver nødt til at få mere fokus på: "Hvorfor virker det ikke?" og "Hvordan får man det til at virke?", i stedet for kun at have fokus på spørgsmålet: "hvad virker ikke?".

Perspektivering

Spørgsmålet er nu: Hvordan får man mere overensstemmelse og hvad kan jeg kommende matematiklærer gøre?

Der er tre niveauer hvorpå der kan ske ændringer, så der bliver mere overensstemmelse.

Et af de store problemer var lærernes tidspres. For at løse det problem, kan man på kommuneplan lave aftaler om hvordan tiden og arbejdet skal fordeles. Lovgivningen siger at det er skoleledelsen der beslutter hvordan arbejdet med elevplaner skal foregå, men hvis der fra kommunalbestyrelsen bliver fastlagt nogle rammer omkring fordelingen, vil det kunne løse problematikken omkring den manglende tid til elevplaner. Mit forslag er, som sagt, at elevplaner skal samles af en klasselærer, i stedet for at samtlige lærere skriver direkte i elevplanen.

Det andet problem var lærernes uvidenhed omkring elevplaners formål. For at løse dette problem skal man på skoleplan give lærerne hjælp til at forstå elevplanerne og vide hvordan de skal bruge dem. Det kunne være en ide at give lærerne bredere viden omkring brugen, igennem kurser eller efteruddannelse. På den måde bliver evaluering og elevplaner til at værktøj lærerne kan inkludere i deres andre arbejdsopgaver. Som det er nu ser lærerne evaluering som en opgave i sig selv, en opgave de skal ordne ud over de andre opgaver. Men jeg mener at man på skoleplanet skal gøre lærerne bevidste om, at elevplaner og evaluering generelt skal flettes sammen med planlægningen. Planlægning og evaluering skal ikke være to forskellige arbejdsopgaver, men de skal ses som en fælles opgave.

Derudover mener jeg det vil være en god ide at give forældrene indsigt i hvordan de kan hjælpe og støtte deres børns udvikling. Der er alt for mange forældre som ikke er udrustet til at hjælpe deres børn, netop fordi de ikke er bevidste om hvordan og dertil mangler de nogle kompetencer og værktøjer til at kunne være en større hjælp.

En af lærerne på B-skolen nævnte i sit interview, at han mener eleven skal inkluderes mere i målsætningen. Dette mener jeg er et godt tiltag på elevplanet. Det er vigtigt at målene, der bliver sat, er nogen eleverne kan forstå og kan opfylde. Derfor mener jeg det er vigtigt at eleven er med til at sætte målene og eleven forstår hvorfor og hvordan de kan opnås.

Som kommende matematiklærer skal jeg også være bevidst omkring hvordan jeg vil inkludere elevplaner og evaluering i min egen undervisning. Matematik er et fag der har stort fokus på processen, frem for produktet og dertil er evaluering rigtig vigtigt. Jeg vil mene det er vigtigt at have fokus på ens elevplan og elevernes mål i undervisningen, og dertil er det også vigtigt at ens undervisning inkluderer de mål og de fokusområder elevplanerne indeholder.

Vi så en elevplansskabelon som var bygget op omkring SMTTE-modellen. Jeg vil mene at det vil være en fordel hvis man planlægger sin undervisning ud fra samme model. På den måde vil man kunne bruge elevplanerne til planlægning og man vil ud fra den planlægning få et godt grundlag til at lave sine elevplaner.

Litteraturliste

- **Danmarks evalueringsinstitut** (2008): *Arbejdet med elevplaner*. København Ø: Danmarks evalueringsinstitut
- **Den danske ordbog**: *Evaluering*. Fundet: 16-03-2013. URL: <http://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=evaluering>
- Egelund, Niels m.fl. (2007): *Elevplaner – Teori og praksis*. København: Forfatterne og Psykologisk Forlag A/S
- **Ministeriet for børn og undervisning (a)**: *Evaluering i folkeskolen*. Fundet: 16-03-2013. URL: <http://uvm.dk/Uddannelser-og-dagtilbud/Folkeskolen/De-nationale-test-og-evaluering/Evaluering>
- **Ministeriet for børn og undervisning (b)**: *Fælles Mål 2009 – Elevernes alsidige udvikling*. Fundet: 18-03-2013. URL: <http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2010/Faelles-Maal-2009-Elevenes-alsidige-udvikling>
- **Ministeriet for børn og undervisning (e)**: *Fælles Mål 2009 – Matematik*. Fundet d. 10-04-2013. URL: <http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2009/Faelles-Maal-2009-Matematik>
- **Ministeriet for børn og undervisning (c)**: *SMTTE*. Fundet: 04-03-2013. URL: <http://www.uvm.dk/Uddannelser-og-dagtilbud/Folkeskolen/De-nationale-test-og-evaluering/Evaluering/Vaerktoejer/SMTTE>
- **Ministeriet for børn og undervisning (d)**: *Udviklingsspiralen*. Fundet: 16-03-2013. URL: <http://www.uvm.dk/Uddannelser-og-dagtilbud/Folkeskolen/De-nationale-test-og-evaluering/Evaluering/Vaerktoejer/Udviklingsspiralen>
- Pors, Justine Grønbæk (2009): *Evaluering indefra – Politisk ledelse af folkeskolens evalueringskultur*. Kap. 4. Frederiksberg C: Nyt fra Samfundsvidenskaberne
- **Skott**, Jeppe, Jess, Kristine og Hansen, Hans Christian (2008): *Matematik for lærerstuderende – Delta – Fagdidaktik*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur
- **Tromborg**, Elsa (2007): *Teamets arbejde med... Elevplaner*. Vejle: Kroghs Forlag A/S
- **Undervisningsministeriet** (2009): *Bekendtgørelse om elevplaner, elev- og uddannelsesplaner samt uddannelsesplaner i folkeskolen*. BEK nr. 750 af 13-07-2009. Link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=126051>
- **Undervisningsministeriet** (2010): *Bekendtgørelse af lov om folkeskolen*. LBK nr. 998 af 16-08-2010. Link: <https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=133039>
- **Wit**, Camilla Kølsen de og Mayland, Lise (2006): *Evalueringdidaktik – sammenhængen mellem mål og evaluering*. I: Jens H. Lund og Torben Nørregard Rasmussen (red.): *Almen didaktik – i læreruddannelse og lærerarbejde*. S. 230-262. Århus C: KvaN og bidragyderne